

Sygn. akt II Ka 368/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Orzechowska
Sędziowie:	SSR del. Paweł Mądry SSO Karol Troć (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Patrycji Klimiuk

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018 r.

sprawy **K. M.**

oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 29 stycznia 2018 r. sygn. akt II K 647/17

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 320 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 368/18

UZASADNIENIE

K. M. został oskarżony o to, że w dniu 13 kwietnia 2016 r. w S. w salonie gier przy ul. (...), woj. (...), groził D. K. natychmiastowym użyciem przemocy w postaci zadania ciosu pałką teleskopową w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności z tytułu wygranej z gry na automatach w kwocie 400 zł,

tj. o czyn z art. 191 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 29 stycznia 2018 r., sygn. II K 647/17:

I. oskarżonego K. M. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu i za czyn ten na podstawie art. 191 § 2 kk wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania od dnia 13 kwietnia 2016 r., godz. 01:50 do dnia 14 kwietnia 2016 r., godz. 16:20, to jest 2 (dwa) dni;

III. zasądził od oskarżonego na rzecz skarbu Państwa kwotę 697 złotych tytułem zwrotu wydatków postępowania i 300 złotych tytułem opłaty.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania, a mianowicie przepisów art. 4kpk, art. 5 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk, polegającą na nie wzięciu pod uwagę przy ferowaniu wyroku wszystkich ujawnionych w toku przewodu sądowego i mających istotny wpływ na rozstrzygnięcie okoliczności, oparciu poczynionych ustaleń faktycznych na dowolnie przeprowadzonej ocenie dowodów oraz wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, niedostatecznym uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, w tym okoliczności dla oskarżonego korzystnych, rozstrzygnięciu niedających się rozstrzygnąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, nienależytej ocenie poszczególnych dowodów, w szczególności dowodu z zeznań pokrzywdzonej D. K. oraz świadków T. S. w zakresie, w jakim wskazuje ona, że K. M. groził pokrzywdzonej użyciem przemocy w celu zwrotu wierzytelności w kwocie 400 zł oraz K. Ł., E. W., P. O. i T. B. odnośnie podnoszonych przez nich twierdzeń, iż pomiędzy pokrzywdzonym a oskarżoną doszło do wzajemnych „pyskówek” i oboje używali wobec siebie słów wulgarnych, a także wyjaśnień K. M., w których konsekwentnie stwierdzał on, że to pokrzywdzona wyganiała go z salonu i używała w stosunku do niego słów wulgarnych, uznaniu za udowodnione faktów niemających wystarczającego oparcia w dowodach, w szczególności przyjęcie, że oskarżony groził D. K. natychmiastowym użyciem przemocy w postaci zadania jej ciosu pałką teleskopową i czynił to w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności, co w oczywisty sposób wpłynęło poczynienie błędnych ustaleń faktycznych, prowadzących w efekcie do niesłusznego skazania K. M.;

2. rażącą niewspółmierność kary orzeczonej względem K. M., polegającą na wymierzeniu mu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji gdy przy uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu zasadne było wymierzenie mu za ten czyn kary 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach, alternatywnie z ostrożności procesowej, jeżeli Sąd uzna oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, o zmianę wyroku w zakresie orzeczonej kary poprzez wymierzenie K. M. kary 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Na rozprawie apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł apelację i wnioski w niej zawarte. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Rejonowy ferując zaskarżony wyrok nie dopuścił się obrazy przepisów karnoprocesowych wskazanych przez skarżącego, zaś pierwszoinstancyjna represja karna nie razi surowością.

W przekonaniu Sądu Okręgowego, biorąc pod uwagę, iż niemal cała argumentacja skarżącego sprowadza się do negowania pierwszoinstancyjnej oceny dowodów i jej efektów, wniesiony przez niego środek odwoławczy z powodzeniem mógłby zostać ograniczony do zarzutu obrazy art. 7 kpk.

Tok rozumowania przedstawiony w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia, który doprowadził do skazania oskarżonego K. M. za czyn z art. 191 § 2 kk jest zgodny ze wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, logiczny, pozbawiony luk, sprzeczności i dwuznaczności, zaś wywiedzione wnioski oparte zostały w całości na wynikających z materiału dowodowego okolicznościach. Sąd Rejonowy analizował przy tym i rozważał wszystkie dowody zebrane w sprawie i nie pominął żadnego z nich, zachowując nakazany ustawą obiektywizm w stosunku do stron procesowych. Uwagi te w szczególności dotyczą wartościowania przed Sąd meriti dowodów o charakterze osobowym.

W pisemnych motywach wyroku w sposób przekonujący i logiczny wyjaśniono dlaczego depozycje przesłuchiwanym w tej sprawie osób na obdarzenie ich przymiotem wiarygodności zasługują jedynie w części – charakterystycznym pozostaje, iż stało się to zarówno w odniesieniu do wyjaśnień oskarżonego K. M., jak i zeznań pokrzywdzonej D. K.. Sąd I instancji słusznie określił, iż relacje pokrzywdzonej znalazły swoje potwierdzenie zarówno w zeznaniach T. S., jak i funkcjonariuszy Policji, którzy po przybyciu na miejsce interwencji mieli okazję zaobserwować wulgarnie i agresywne zachowanie oskarżonego w stosunku do D. K. (k. 224v, 210v). W tej sytuacji twierdzenie obrońcy, iż pokrzywdzona chciała celowo i bezpodstawnie oskarżyć jego mocodawcę nie mogło się ostać. Pokrzywdzona co prawda była przekonana, iż K. M. groził jej nożem, niemniej jednak gabaryty tego narzędzia pozostawały w oczywisty sposób zbliżone do pałki teleskopowej, znalezionej u oskarżonego podczas przeszukania go. Z tego też względu, również ten element stanu faktycznego Sąd Okręgowy, analogicznie jak Sąd I instancji, uznał za bezdyskusyjny. W tej konkretnej sytuacji zwracanie uwagi przez skarżącego na rodzaj niebezpiecznego narzędzia nie mogło zostać odebrane inaczej niż jako nakierowane na stworzenie bezpodstawnych i nieuprawnionych - w świetle zgromadzonych dowodów - hipotez. Sąd Okręgowy nie dopatrywał się również naruszenia art. 7 kpk w zakresie, w jakim Sąd meriti odrzucił zeznania oskarżonego K. Ł. i E. W. odnośnie tego, że K. M. nie groził pokrzywdzonej demonstrując jej pałkę teleskopową. Trudno spodziewać się, aby w/w koledzy oskarżonego, towarzyszący mu podczas wizyty w salonie gier, mieliby zeznać, że oskarżony używał pałki, co byłoby jaskrawym obciążeniem go, znaczenie przekraczającym samą frustrację, zdenerwowanie i agresję słowną, której w swoich zeznaniach już nie przeczyli.

Wbrew twierdzeniom obrońcy, również wcześniejszy konflikt między stronami oraz wygrana oskarżonego na automatach w wysokości 400 zł poprzedzająca zdarzenie, którego ramy nakreślono w akcie oskarżenia, zostały uwzględnione przez Sąd I instancji, który nadał im właściwą rangę i znaczenie przez pryzmat treści zapadłego wyroku. W przedmiotowej sprawie nie budziło żadnych wątpliwości Sądu I instancji, iż oskarżony działał w celu wymuszenia zwrotu wierzycelności – co znalazło swoje odzwierciedlenie w opisie przypisanego mu czynu. Skarżący myli się jednak postulując uznanie, iż wygrana na automatach legalizowała przemoc, jakiej oskarżony dopuścił się wobec D. K. i groźby, które kierował w stosunku do jej osoby w dniu zdarzenia. K. M. nie został skazany za to, że domagał się od pokrzywdzonej zwrotu należności, lecz za to w jaki sposób to czynił – wyczerpując znamiona przestępstwa penalizowanego przez przepis art. 191 § 2 kk.

Resumując, wszelkie przedstawione wyżej rozważania przemawiają za kategorycznym uznaniem zarzutu obrazy art. 7 kpk za bezzasadny.

W przedmiotowej sprawie, po dokonaniu przez Sąd I instancji oceny dowodów, która w pełni spełniła wymogi art. 7 kpk, nie mogło być mowy o naruszeniu przepisu art. 5 § 2 kpk. Zgłaszanie przez obrońcę oskarżonego wątpliwości co do stanu dowodów i pierwszoinstancyjnej ich oceny, stanowiące esencję zarzutu art. 7 kpk, stoi w opozycji z jednoczesnym podnoszeniem zarzutu obrazy art. 5 § 2 kpk. Wskazuje się nawet, iż apelacja skonstruowana w ten sposób, podnosząca równocześnie w/w zarzuty, pozostaje w sprzeczności z zasadami racjonalnego rozumowania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 06 października 2015 r., sygn. II AKa 127/15, LEX nr 1927523; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20 lipca 2016 r., sygn. II AKa 177/16, LEX nr 2099920; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 23 grudnia 2014 r., sygn. II AKa 393/14, LEX nr 2080871).

Obraza przepisu art. 410 kpk zachodzi, gdy Sąd ferując wyrok opiera się na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej albo opiera się tylko na części materiału ujawnionego. Żadna z tych sytuacji procesowych nie zaistniała w przedmiotowej sprawie. Dokonanie oceny materiału ujawnionego, która spełnia wymogi art. 7 kpk, lecz nie odpowiada interesowi procesowemu skarżącego, nie uchybia dyspozycji przepisu art. 410 kpk. Inną rzeczą jest bowiem prawidłowość oceny materiału dowodowego, a czym innym jest dokonanie ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia na dowodach nie ujawnionych w toku rozprawy głównej.

Sąd Odwoławczy nie podzielił również zarzutu naruszenia art. 424 § 1 kpk. Dyspozytywna i motywacyjna część zaskarżonego wyroku stanowią spójną całość. Przepis art. 424 § 1 kpk zobowiązuje Sąd merytoryczny do „zwięzłego” przedstawiania wywodów uzasadnienia w zakresie dotyczącym przewidzianych w dalszej części tego przepisu składników treściowych uzasadnienia. W przekonaniu Sądu Okręgowego, sformułowane przez Sąd Rejonowy pisemne

motywy wyroku spełniają kryteria określone w art. 424 § 1 i 2 kpk, nie zawierają luk i niedostatków w zakresie oceny dowodów, ustaleń faktycznych, jak i oceny prawnej.

Podniesienie przez obrońcę zarzutu naruszenia art. 4 kpk nie wzmocniło mocy wniesionego środka odwoławczego i bynajmniej nie przyczyniło się do uznania wadliwości zaskarżonego wyroku. Unormowanie zawarte w tym przepisie wyznacza ogólną dyrektywę, zasadę, które powinna być realizowana w toku procesu karnego, a jej naruszenie nastąpić może tylko poprzez naruszenie konkretnego przepisu procesowego o bardziej szczegółowym charakterze, przepisu zawierającego konkretny nakaz lub zakaz, który został np. zignorowany, opacznie zrozumiany lub nie doszło do jego zastosowania. Bezzasadność zarzutów z zakresu obrazy art. 7 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 kpk w konsekwencji czyni również ów zarzut nietrafnym.

Sąd Okręgowy nie zgodził się z zarzutem rażącej niewspółmierności kary, dochodząc do przekonania o braku podstaw do ingerencji w tą część wyroku pierwszoinstancyjnego.

Aby kara mogła zostać uznana za rażąco niewspółmierną, niedostosowanie do dyrektyw jej wymiaru musi już po wstępnej analizie orzeczenia być całkowicie nie do zaakceptowania. Nieprzypadkowo przecież ustawodawca poprzedził ową niewspółmierność, o której stanowi art. 438 pkt 4 kpk, określeniem „rażąca”. Ingerencja Sądu Odwoławczego w orzeczenie o karze może nastąpić tylko i wyłącznie wówczas, gdy różnica między karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą którą należałoby orzec, jest znaczna, rażąca, nie może sprowadzać się do różnic niewielkich, nieznaczących, bo byłoby to sprzeczne z normą art. 438 pkt 4 kpk, z której jednoznacznie wynika, że podstawą zmian może być jedynie rażąca - a więc nie każda - niewspółmierność kary.

Zdaniem Sądu II instancji, Sąd Rejonowy ferując rozstrzygnięcie o karze zachował właściwą proporcję w ocenie okoliczności obciążających i łagodzących, nadając im właściwą rangę i znaczenie. W sposób wyczerpujący, precyzyjny i w pełni przekonujący uzasadnił swoje stanowisko, zgodnie z dyrektywami wymiaru kary zawartymi w art. 53 kk, w pełni realizując wymagania stawiane przez ustawodawcę. Postulat w zakresie wymierzenia oskarżonemu kary 3 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem najniższej możliwej za czyn z art. 191 § 2 kpk, w sytuacji oskarżonego K. M., uznano za niemożliwy do przyjęcia. Stopień wykorzystania przez Sąd Rejonowy ustawowych „widełek” (kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5), czyni zadość uwzględnieniu celów prewencji indywidualnej – pamiętać należało, iż do czynienia mieliśmy z podsądnym wielokrotnie karanym, którego wykonane dotychczas bezwzględne kary pozbawienia wolności nie wdrożyły w przestrzeganiu porządku prawnego, skoro w dalszym ciągu decyduje się go naruszać. Biorąc pod uwagę, że apelujący mimo podniesienia zarzutu z zakresu art. 438 pkt 4 kpk nie wyjaśnił dlaczego pierwszoinstancyjna represja karna razi surowością i jakich okoliczności Sąd meriti nie uwzględnił w jego ocenie w ogóle lub jakim jego zdaniem nadał nieodpowiednie znaczenie (zbagatelizował lub za bardzo podkreślił), skupiając się wyłącznie na nieefektywnym wykazaniu niewinności K. M., dalsze rozważania uznano za niecelowe.

Kierując się przedstawionymi wyżej racjami, stosownie do treści art. 456 kpk w zw. z art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy w Siedlcach zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), obciążył oskarżonego K. M. kosztami sądowymi za II instancję. Na kwotę 320 zł składa się 300 zł opłaty od kary oraz 20 zł ryczałtu za doręczenia pism w postępowaniu apelacyjnym.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze wszystkie poczynione powyżej rozważania, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Wyłącz zaznaczenie ~~Wyłącz zaznaczenie~~